XII. évfolyam. Celldömölk 1916. október 1. 40. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Többtermelés és trágyázás.

A többtermelés előnyeiről sohasem beszéltek olyan sokat, mint most a háboruban és sohasem merült fel a törekvés annak érvényesitése iránt oly komoly formában, mint most. Sok hasznos és értékes lépés történt szakköreink, de különösen a németek részéről a többtermelés elérésére és bár nem óhajtunk foglalkozni azon kérdéssel, vajjon ezen igyekezetet siker koronázta-e vagy nem, mégis csodálatosnak kell tartanunk azt, hogy a többtermelés szükséges feltételei közül a legkevésbé foglalkoztak akár nálunk, akár Ausztriában és Németországban a trágyázás kérdésével.

Tagadhatatlan, hogy Németország mint mindenben, ugy ebben a tekintetben is leginkább vette figyelembe a trágyázás kérdésének hordenyét, hiszen a »Deutsche landwirtschaftliche Gesellschaft« ez évi közgyülésén oly hangok is hallatszottak, nem-e volna előnyös a trágya hiányára, a sulyos szállitási viszonyokra és egyéb akadályokra való tekintettel kötelezővé tenni, a háboru tartama alatt, — ott, ahol műtrágyát egyáltalában használnak — a sortrágyázást.

Érthető ezen felbuzdulás Németországban, ahol a műtrágyák használata majdnem általános, de nálunk Magyarországon a mütrágya használata — sajnos — kezdetleges stádiumban van és a mezogazdaságban a gazdák konzervatizmusa által emelt kinai falat a trágyázás kérdésében sem tudta a modernebb szellem áttörni.

Sok helyen csak istállótrágyát használnak és csak abban a mértékben ahogyan a saját termelésu készlet elegendő. A legkevesebb gazdaságban tehát áll rendelkezésre azon istállótrágya mennyiség, mely a földek müveléséhez okvetlenül szükséges, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy a helytelen trágyakezelés folytán sok anyagot von el a salétromképződés is. Az istállótrágyák kezeléséné! Soxlet elve volna mindenütt érvényesitendő, azaz teljesen elkülönitve kellene kezelni a szilárd állati trágyát a folyóstól. A folyékony állati trágyát ajánlatos egy jól alapozott gödörbe levezetni és vékony olajréteggel a levegővel való érintkezéstől megóvni, hogy igy a salétromképződést megakadályozzuk. A folyékony trágyák kiválóan alkalmasak mint fejtrágyák kapás, olajos növények és kerti vetemények részére, tehát velük foglalkozni azért is érdemes, mert alkalmasak a chili salétrom helyettesitésére és igy egyrészt tulsegitenek bennünket ezen műtrágya beszerzési nehézségein, másrészt az országban tartanák azon milliókat, melyek ezen műtrágyáért évről-évre kiözönlenek és csökkentik a nemzeti vagyont. Egyáltalában sokat tehetnének ugy a kormány, mint a szakkörök vállvetett küzdelemmel, ha a műtrágyagyártás fejlesztését hathatósabban karolnák fel és olyan jelentőséget tulajdonitanának ezen ügynek, amilyet az megérdemel. A nitrogéntrágyának a levegőből való előállitása még évekkel ezelőtt sok mosolyt váltott ki és ma már nagy területek trágyáztatnak a levegőből előállitott műtrágyával.

Akkor, midőn a műtrágyahiány már oly mérveket öltött, hogy a kormány a készletek rekvirálása iránti lépéseket megtette, nem tartjuk feleslegesnek a gazdakörök figyelmét ezen fontos kérdésre felhivni és ha megvalósitása a háboru utáni időkre ma-

TARCA.

Az örömhir.

Elbeszélés. Irta: René Bazin. Francia eredetből fordította: Kármán György.

Marie tért haza legelőször; utána Jeanne, legutolsónak Cecile. A kis háromszobás lakásban minden este ugyanabban az órában megcsókolta egymást a három nővér, meg az édesanyjuk. Minden este örömmel mondogatták: »I-ten hozott, edes! De ki vagy faradva! Ugy-e sokat dolgoztál? Most csak pihend ki magad! Beh jó igy együtt lenni!« Édesanyjuk meg megkérdezte néhanapján az egyiktől vagy a másiktól: »Megkaptad e a fizetésedet?«

Marie volt a legidősebb: magas termetü, szép, szőke leány. Előkelő, inteligens arcán hideg zárkózottság ült, mikor idegenekkel volt dolga. De otthon, mikor egymásra talált a család és nem kellett attol tartania, hogy mosolyat felremagyarázzak, letette az álarcot és gyengéd, meleg szive kikivánkozott vonásaira. Különben diplomás leány volt s a francia nyelvet tanitotta. Egész nap futott egyik városrészből a másikba, de azért a fáradság legkisebb nyoma sem látszott soha virágzó ifju alakján. A középső Jeanne vékonyabb, törékenyebb volt. Észrevette a legkisebb dicsérő szót vagy tekintetet. Néha hosszabb időn keresztül szomorunak, levertnek látszott, máskor meg szinte kitört belőle az élet. A mult évben fürdőre kellett mennie s ott elfogyott a család megtakaritott pénzecskéje. A legfiatalabbik, akit a többi csak »kislány«-nak hivott, nem tünt ki sem szép termetével, sem finom teintjével, sem nőies bájával. Tizennyolcesztendős gyermekleány volt, aki csak most képesitőzött. Nem panaszkodott soha, de nem is dolgozott; nem épitett légvárakat a jövőről, de nem is kivánkozott más, uj élet mód után. Kisgyermek volt még, mikor az édesapja halála következtében a család vagyoniag tönkrement, igy ő már nem ismerte a gazdaságot, mint idősebb nővérei, akik többe kevesbé még visszaemlékeztek a régi jólétre.

Közelgett már az éj; ilyenkor a tavasz végén lassan szokott leszállani és az ablakon keresztül az utca porával, meg a bagyasztó meleggel együtt sokáig belópódzik a maradék napvilág. Cecile is hazaért már, kalapját rögtön ágyára helyezte, fatyolát pedig gondosan négyrétre hajtotta össze. Marie ekkor odalépett hozzá, megcsókolta őt és a félhomályban sokáig nézte nővérét. Egyszer csak felkiáltott:

— Ha tudnád mi az ujság!

Édesanyjuk épen most lépett be a folyosóról: egy tálcán a magafőzte vacsorát hozta:

— Ugy van, nagyon fontos hir — mondotta ő is, tovább folytatva utját — gyere csak ide, majd elmondom. Az édesanya maga volt a szakácsnő és szobaleány egy személyben. A kimerült, sovány asszony életét egészen elkeseritette a sok szerencsetlenség, amiről gyakran panaszkodott. Nehezen tudott belenyörödni a szegenységbe és izgatottá tette a gond a mindennapi kenyérért. Most lelt a négy üres tányér elé, melybe a levest akarta beleönteni és beszelni kezdett:

— Tudatom veletek, gyermekek, hogy Cecilét meghivtak egy kastélyba nevelőnőnek.

Marie és Jeanne, akik épen a teritéken észleltető szimetriai hibák kigazitásával voltak elfoglalva és egy-két müvészi gesztussal odább toltak a viaszkosvásznon egy palackot, egy sótartót, meg két gyümölcsös tányért, feszült figyelemmel hajoltak édesanyjuk felé.

— Nevelőnő? A kislány? Egy kastélyban? — kérdezték egyszerre mind a ketten.

(Folyt. köv.)

radna is, feltétlenül ajánlatos a kérdés részleteivel most foglalkozni, hogy a háboru befejezése után, amikor annyi lekötött energia, oly sok gyümölcsöztetésre váró tőke szabadul fel, egy kész tervezet alapján láthassunk neki, — a béke fegyverével — az építéshez.

Szántó Dániel.

Simon, a kávés.

I.

Mikor keményen tép
sorsnak zordon karja,
mikor életünket kin
bilincsbe tartja;
mikor gyászosra vál
az egész világunk
éjjel oduiba
elfásult lélekkel
tivornyázni járunk;
s hol céda duhajság
össze vagyon hordva
az a Simon kávés
zengerájos boltja,
van itt bor, sör, pezsgő —
csupán az erkölcsnek
nincsen semmi dolga;
Simonnál az üzlet
éjjel-nappal nyitva,
nem lehet bezárni?
mindig a vendégét,
mulatós vendegét
kell Simonnak várni;
neki nincs nyugalmas
testüditő álma,
neki nincsen vidám,
kacagó családja;
csak separék mellett
virágos, tapétás
selymes kis szobában
elrejtve, elzárva
az egyetlen lánya . . .
nehéz selyem függöny
ajtóra akasztva,
hogy durva életnek
kemény, szennyes hangja
álmát ne zavarja . . .
pár percre, ha ráér,
Simon ide tér be,
ez az ő egyetlen
tiszta menedéke;
bortol mámorosan
hajol le hozzája,
gyöngéd, meleg csókot
lehel homlokára . . .
szelid fehér lányka,
szőke haja bontva —
keskeny fehér arcát
glóriába vonja;
a regényt olvassa
és behatol hozzá
lágy, messze morajként
a mulatság hangja,
megszólal s szavának
édes a rezgése:
»apám, a mit hallok,
tündérek zenéje.«

II.

Kegyetlen este van,
zordon téli óra,
körút cifra büne
betér melegedni
egy pár ledér szóra;
márvány asztaloknál
duhaj párok ülnek,
mindenik beszédük
borzalom a fülnek;
csupán a cigányok
ábrándos vonója
zokog keservesen,
hogy milyen bübájos
alföldön a róna;
separék mellett
a trikos szobában,
tornyosan felvetett
dagadó párnákon
fekszik Simon lánya
emésztő nagy lázban;
az egyik szekrényre
orvosságot tettek,
a másik szekrényre
imádságos könyvet;
kék üveg azért van
maradjon az élet
zsoltáros könyv mondja
a halál költészet;
Simon két kezében
lánya kezét tartja,
egyre csak hűsíti,
egyre simogatja;
a nagy forróságot
oszlatni akarja . . .
hozzája hajolva
csókot lehel rája,
megsápadt arcára,
hóvá vált arcára
verejtékben uszó,
keskeny homlokára;
a lány ajka néma,
mélyen le van zárva,
nem hallszik nyögése,
panasz kiáltása;
csak csupán mellének
lázas lihegése
mutatja, hogy élet
küzködik, vergődik
fiatal testébe;
a sovány, vézna váz
egyszerre megmozdul,
felül a nagy ágyba,
kicsi ökle zárul
lázas vonaglásba;
nehéz, kínzó görcs
gyötri, rázza tépi . . .
Simon kávés könnyes
két szemével nézi;
megmozdul az ajka,
nyilik lassan szóra,
mintha a betegség
közeledve végre,
jobbra fordulóra;
vén Simon figyel . . .
drága szót hogy hallja,
kitörő örömtől
megreszket az ajka
és leánya szava
lázas rohamában
sárral vaja telve;
őrjöngő káromlást
szitkokat hallatott
Simon kávés szentje
ezen az éjszakán;
céda lánynyá vált —
vén Simon borzadva
hallja a sok átkot
s sirás közt dadogá:
»mintha a kasszirnő
rekedt hangja szólna,
mintha az a pici
szép tapétás ajtó
mindig nyitva volna.«

III.

Elmult a lázroham,
beteg szeme zárul,
jéghideg verejték
gyöngyöz homlokárul;
halódik a lányka,
elaludni készül,
örök utra készül;
testébül minden vér
minthogyha kifolyna,
mintha ifju, erős
sohasem lett volna;
száguldozva repül
az enyészet szárnya,
senki őt nem hallja,
senki őt nem látja —
a mikor reászáll
egy szép fehér lányra . . .
Simon térdre roskad —
Istenem, istenem!
te tudod legjobban
mit teszel én velem;
nem erős a hangja,
esdő inkább, szelid,
megszürkült szakála
lassankint elnyeli
leomló könnyeit . . .
künn zörej támad,
az ajtó megnyilik,
beszól a főpincér:
»ma jól megy az üzlet,
mindenik vendégem
malaga bort iszik!«
e hangra felugrik,
az ajtót kitárja —
mint sebzett állaté
hangzik kiáltása;
»végem van, meghaltam . . .
maradok a sarba,
nálatok maradok,
ide vagyok zárva;
hozd fel a pincéből
fiam, mi van benne,
öntsd mindet közéjük,
mintha csak viz lenne!
fulladjatok borba!
az egész világ
elhagy már örökre,
az ártatlan virág; —
lányom, a ki szép volt . . .
lányom, a ki jó volt — —
ronda életemben
egyetlen fehér volt,
kegyetlen az Isten;
mostan az is megholt

IV.

Megvirradt, hajnal lett
biboros a fénye;
rekedten, fáradtan,
a cigány zeneje
duhaj parancsszóra
azért egyre huzza;
mulatozók ökle
az üveget zuzza . . .
bennt meg az illatos,
fehér lanyszobában
tetemre borulva
Simon az imáját,
halálnak imáját
ismételi tizszer,
ismételi ujra —
szelid hangon, szépen:
»az életem szállt el,
óh halljad Izrael!«

Halmi Bódog.

HIREK.

A 45—50 évesek bevonulását elhalasztották. Az őszi vetési munkákra való tekintettel a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy az október 2-ára behivott 1866—1871. évi születésü népfelkelésre kötelezeitek bevonulását egyelőre elhalasszák, minthogy ezen korosztályban álló egyeneknek bevonulási időpontja csak később fog megállapittatni, ennélfogva az esetleges behivásra bármikor készen kell állaniok.

Rekvirálók értekezlete. Dukai Takách Márton járási főszolgabiró a járás területére kirendelt rekviráló-biztosokat tegnap délelőtt 10 órára a városházára értekezletre hivta össze, hol megbeszélés tárgyát képezte a rekvirálás körül teljesitendő eljárás.

Személyi hir. Dezső Lipót, Vas vármegye kir. tanfelügyelője a héten városunkban időzött az Erdélyből menekült gyermekek iskoláztatása ügyében.

Kitüntetés. A Király Ihász József 31. gyalogezredbeli hadnagynak, Ihász Antal helybeli nyug. főkocsimester fiának, ki mintegy 12 hónapja orosz fogoly, az ellenséggel szemben tanusitott vitéz magatartásáért a bronz vitézségi érmet adományozta. — A kitüntetett felesége, ki Budapesten a Vöröskereszt-nél teljesit nemes szolgálatot, a Vöröskereszt II. oszt. diszjelvényét kapta.

Megjönnek a szinészek. Dózsa László szinházi titkár ismét nálunk járt és bérleteket eszközölt igen szép eredménnyel. A kiváló, agilis titkár minden lehetőséget elkövetett a társulat érdekében, hogy annak létfentartása némileg biztositva legyen. De különben is megérdemli a jólszervezett társulat, amely sok viszontagságnak, nélkülözésnek volt kitéve Erdélyből való menekülésük alkalmával, hogy a nagyérdemü műpártoló közönség szivén hordja sorsukat és pártolja őket és vele együtt a magyar kulturát, a magyar szinészetet. A társulat kedden este 1/2 9 órakor a »Griff«-szálló szinház-termében nagyhatásu ujdonsággal tartja meg bemutató előadását. *A társulat névsora*: Művezető személyzet: Szilágyi Béla igazgató, Dózsa László, titkár, Szente István, karmester. Kiss Ferkóné sugó. *Müszaki személyzet*: Lengyel János kellékes diszmester, Aranyosi Sándor szinlaposztó. *Előadó személyzet*: Nők: Horváth Margit koloratur énekesnő, Székely Ilona subrett prinadonna Szilágyi Béláné hősnő, Galambos Lajosné társalgási szinésznő, Radványi Juliska naiva, Rajz Irénke táncosnő. Férfiak: Dózsa László énekes bonvivant, szerelmes szinész, Zilahi Lajos baritonista, Szilágyi Béla buffo komikus, Galambos Lajos naturbursch, Erdei Aladár apa szinész.

Rémes gyilkosság Veszprém vármegyében. Lovászpatona községben csütörtökön reggel Pozsgay Kálmán uradalmi intézőn hirtelen kitört a téboly és browninggal, majd vadászfegyverrel Siroky Sándor jószágigazgatót, Karhesz János segédtisztet, majd egy budapesti uriasszonyt, ki vendégségben volt ott, agyonlőtte, a nevelőnőt megsebesitette, majd pedig zárt ajtók között önmagát lőtte fejbe s szörnyet halt.

Gyüjtsük össze a vadgesztenyét. A jelen nagy és nehéz idők jelszava: összes erőinket egyesitsük, hogy ellenségeinket győztesen legyürjük. A világháboru sok értéket lerombolt, viszont számos oly dolgot hoz érvényre, melyet békében alig vettünk figyelembe. Minden anyagot kell, hogy gyüjtsünk és értékesitsünk. A Magyar Vörös Kereszt Egylet most azzal a kéréssel fordul az ország közönségéhez, hogy gyüjtse össze és bocsássa a Vöröskereszt rendelkezésére a vadgesztenyét, amely békeidőben legfeljebb a gyermekeknek játékul szolgált, de most már fontosabb célokra is értékesithető. A vadgesztenye most érik, a fáról lepereg s különösen a gyermeksereg és tanulóifjuság könnyen összeszedheti. Nálunk is gyüjtik, sőt, mint halljuk, a róm. kath. iskolák már nagy mennyiségü vadgesztenyét gyüjtöttek.

Az uj sárvári főjegyző a — régi. Ugyanis a szept. 27-én megtartott választás alkalmával a városi képviselőtestület az állásáról lemondott Kecskeméthy Istvánt *ujból* megválasztotta.

A nő az iparban. A hadihelyzet nyomán oly állapotok állottak elő, melyek tág teret nyitnak a női képesség érvényesülésének. Az utóbbi évtizedek különben is élénk tanubizonyságát adták annak, hogy a nő nem csupán a tüzhely mellett állja meg helyét, de a tudományos pályákon és ipari téren is, nem is szólva arról, hogy a női művészet már ősidőkben magas szinvonalon állott. Finom érzéke és kézügyessége folytán már a természet által praedestináltatnak ők ily élethivatások betöltésére. Most, hogy fegyverfogható férfiaink a haza jövőjéért és boldogságáért fejtik ki tudásukat és erejüket, nőink különös ambitióval szánják magukat amazok munkakörének betöltésére. A számos illustris példa egyikét látjuk Sebestyén Dezső hadbavonult helybeli borbély és fodrász nejének esetében, aki nem elégedett meg azzal, hogy férje iparát elsajátitva, üzletfeleiknek erről a képességéről gyakorlatilag tanubizonyságot tett, de tudását szaktekintélyek birálata alá bocsátotta. Szóljon erről egyébként az alábbi dokumentum, melynek eredetije az üzlethelyiség falán mindenki által olvasható: *Bizonyitvány.* Győr szab. kir. város ipartestülete ezennel igazolja, hogy *Sebestyén Dezsőné* urasszony hadbavonult Sebestyén Dezső czelldömölki borbély és fodrász-iparos neje, a győri ipartestület által rendezett hajnyirási és borotválási tanfolyamon részt vett és a mai nappal megtartott záróvizsgálaton *jelesen* képzettnek találtatott. Győr, 1916. szeptember 13-án. P. H. Aláirások.

Havonkénti adományok. A czelldömölki hadbavonultak családjainak gyámolitására havonként adakozók *szeptember* havi adományai: özv. Szőgyény-Marich Ferencné Gorcey grófnő 40 K, Klein Testvérek, Szabó Károly 25—25 K, Scheiber Zsigmond dr. 20 K, Pletnits Ferenc dr., Klein Vilmosné, Deutsch Gyuláné, Horváth József 10—10 K, Bures Richárd 6 K, özv. Balassa Jenőné, Szőgyény-Marich Mária, Szőgyény-Marich Paula, Honig Sámuel, Takách Mártonné, Wallenstein Károlyné 5—5 K, Huchthausen Edéné, Németh Márkus, Deutsch Samu dr. 4—4 K, Schmid Kuni, Marton Izidor 3—3 koronát, Róth Mór, Leitner Imre, Mersich Jenő, özv. Hofhauser Sándorné, Stern József 2—2 koronát, Takách Ferencné, Stettka Tici, Steiner Lajos, Csillag Sándor, Wittmann Adolfné, Weisz Ignác, Somogyi Aladárné, Schwarz Sámuel 1—1 K, Guttmann Adolfné, Fischer Fülöpné, Stern Éliás 50—50 fill., Szente Jenőné, özv. Grosz Henrikné, Bass Vilmosné 40—40 fill. Összesen 219 korona 70 fillér.

Szivbajosok kórháza. Sajnos, a háboru szüleménye ez is, most már annyira vagyunk, hogy a betegségek minden nemének egy-egy külön kórházat, szanatóriumot kell felállitanunk. A Vöröskereszt Egyesület égise alatt legközelebb már Balatonfüreden megnyitják a szivbajosok kórházát. Héviz gyógyfürdő közelében legközelebb egy 300 ágyas barakkórházat állitanak fel.

Rekvirálás. Köztudomás szerint a vármegye alispánja a megye területén található fölös mennyiségü gabona, liszt stb. rekvirálását elrendelte. A rekvirálás *holnap, október 2-án* fog az egész megyében megkezdődni. A rekvirálók — jobbára tanitók — házról házra fognak járni s a kiadott utasitás szerint csak annyit hagynak meg, amennyit a törvény ugy az emberi, mint állati táplálékra előir. A rekvirálás befejeztével az eredményről az alispánhoz jelentés megy. — Ezután jönnek még *felkutatni* a pénzügyőrök, határrendőrök, esetleg csendőrség. — Czelldömölk területére a vármegye alispánja Barabás Ernő r. k. főtanitót rendelte ki a rekvirálásra.

Só- és cukorhiány megszüntetése céljából a kormány rendeletet küldött a hatóságokhoz, melyben fölhivja figyelmüket arra, hogy az árakat maximálja és a legéberebb ellenőrzést gyakorolja az elrejtések meggátlására. Az alispánt fölhivja a rendelet, hogy amennyiben az elrejtők a maximális áron felül, vagy csak azesetben adnak, ha *mást is vásárol* az illető vevő, a *legszigorubb büntetéssel sujtsa!*

A dolgos ember. Egy nagy épitkezés körül egy kőmüvesforma ember csavarog. Észreveszi a pallér és a munkáshiányra való tekintettel rászól:

— Mit sétál itt? Talán munkát keres?

Mire az ember méltatlankodva válaszol:

— Nana, nem kell mindjárt rosszat gondolni az emberről. Inkább elmegyek.

Adományok a sebesült katonák részére. A czelldömölki Vöröskereszt-kórház és vasuti üditő-állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkezték: Gyömörey György (Inta) naponta 2 liter tej, 4 zsák burgonya, Klaffi Gyula naponta 10 üveg szódaviz. Klein Vilmosné, 20 drb. káposzta, zöldség, 1 kosár paradicsom, 5 drb. tök. Hönig Samuné 2 csomag dohány. Unger Károly (Felsőlövő) 2 korona. Pletnits Gitta 1 kosár szőlő.

A táviratforgalom csökkentéseért. A távirat forgalomnak az esti órákban való indokolatlan torlódásából felmerült sulyos zavarok kiküszöbölése céljából folyó évi szeptember hó 28-ától kezdve a vasár- és ünnepnapok kivételével a délutáni 4 órától esti 9 óráig az összes posta és távbeszélőhivatalokná feladásra kerülő nem sürgős magántáviratok után 1 korona pótdij fizetendő a rendes táviratdijon felül. Ugyancsak szeptember 28-tol kezdve este 9 órától reggel 7 óráig terjedő időben (éjjeli szolgálatot tartó hivatalokná), továbbá vasár- és ünnepnapokon a napnak bármely órájában az összes hivatalokná csak »sürgős« magántáviratokat lehet feladni, melyek után háromszoros távirati dij jár. »Sürgős« táviratokért az 1 korona pótdij nem jár. E rendelkezések ugy a bel-, mint a külföldre szóló táviratforgalomra vonatkoznak, de nem terjednek ki az állami és hirlaptáviratokra.

Menekülteket keresnek. Ifj. Németh József kemeneskápolnai lakos a helybeli szolgabirói hivatalnál Németh Károlyné és két gyermeke: Mariska és Feri csikszeredai illetőségü erdélyi menekültek tartózkodási helyének nyomoztatását kéri. Feltalálás esetén értesitést kér.

Postai tarifák felemelése. A helybeli postahivatal közlése szerint a kereskedelemügyi miniszter a póstai díjszabásokat megváltoztatta. — A rendelet értelmében ezentul a levélportó 15 fillér lesz, a helyi forgalomban pedig 10 fillér. A rendes levélsúlyon tul minden husz gramm után 5 fillér. A levelezőlap ára 8 fillér, olyan levelezőlapoké azonban amelyeken nincs a póstai frankójegy nyomása, 10 fillér. Nyomtatványokért 10 grammig 2 fillért fizetnek, üzleti papirok 50 grammonkint 5 fillért, árminták 50 grammonkint 5 fillért. Az ajánlási díj a posta portón kivül helyben és vidéken 25 fillér, a pénzeslevelek a rendes ajánlott levelek díját és a nyilvanitott érték minden 3000 koronája után 10 fillért fizetnek. A csomagszállitási díj 5 kilogrammig 70 fillér, 10 kilogrammig 150 fillér, 15 kilogrammig 250 fillér. 20 kilogrammig 350 fillér. Ausztriába az alapdíj 5 kilogrammig 80 fillér, Nemetországba pedig 1 korona. A postautalvány díja a belföldön 10 koronáig 15 fillér, azon tul 50 koronánként 5 fillérrel több. Az utalványok kézbesitéséért 10 koronáig 5 fillér ezen tul pedig 10 fillér jár, amelyet a feladáskor kell beszedni. A hirlapbélyeg kedvezmény nem jár többé oly sajtótermékeknek, amelyek főleg hirdetési célokat szolgálnak és kizárólag vagy tulnyomo részben egy vagy több cég üzleti cikkeinek ajánlására vonatkoznak. Az uj díjszabás október hó elsején lép életbe. Póstatakarékpénztari befizetési lapok hátlapjara irt közlemények díja 10 fillér.

A vasut köréből. Miután a vonatok indulását és érkezését a háboru irányitja, a szokásos október elseji menetrendváltoztatás az idén nem fog megtörténni.

Adomány az erdelyi menekülteknek: Szabó Jakabné egy slavrok, egy kabát, egy lüsterköteny, két rakli, egy trikóing, egy melény, egy sapka, 6 zsebkendő, 3 pár harisnya, 1 alsónadrág, 100 drb. alma

Hüvelyesek maximalasa. A kormány megállapitotta a hüvelyes vetemények legmagasabb árát. Elrendelte, hogy az árpagyöngy, köleskása és hantolt borsó csakis a Haditermeny utján szerezhető be. A köleskása ára 100 kilogramm tiszta sulyban 76 kor. 80 fillér, az árpagyöngye 72 kor. és a hantolt borsóé 10 korona.

A jancsibankó darabjai. Az apropénz mizérián sok helyen olyképen segitettek, hogy a kétkoronás papirbankót fél- és negyedrészekre darabolták. Az osztrák-magyar bank vezetősége azonban közölte, hogy ez határozottan visszaélés. Magyar pénztáraik beváltják ugyan a bankodarabokat is nagyságuk értéke szerint, de ezért levonási dijat számitanak. Ellenben a gráci fiók a beváltast levonás nélkül teljesiti.

Két darab

divatos

cserépkályha

azonnal olcsón

eladó.

Bővebb értesitést ad lapunk szerkesztősége.

Kemenesaljai Közg. Hitelbank

Reszvénytársaság Czelldömölk.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.
Első Magyar Általános Biztositó Társaság kerületi főgynöksége.

Betéteket elfogadunk: betétkönyvre és folyószámlára.
Kölcsönöket nyujtunk: értékpapirokra.
Folyószámlát nyitunk megfelelő biztositékra.
Váltókat leszamitolunk előnyös kamatláb mellett.
Értékpapirokat és külföldi pénzeket veszünk és eladunk.
Jelzálog-kölcsönöket folyósitunk.
Pénzbeszedéseket és kifizetéseket eszközlünk.
Beváltunk szelvényeket, kisorolt értékpapirokat.
Sorsjegyek biztositását árfolyam-veszteség ellen elfogadjuk.
Osztály-sorsjegyeket eladunk.
Megörzés végett átveszünk mindennemü értékeket.
Óvadék-célokra értékpapirokat biztositék mellett kölcsönzünk.
Elfogadunk: tüz, élet és jég biztositásokat az Első Magy. Ált. Bizt. társaság részére.
Gazdasági cikkek beszerzését jutányosan eszközöljük.
A Bankházlet körébe tartozó mindennemü megbizast elfogadunk.
Intézetünk kebelében működő »Önsegélyző Hitel-Szövetkezet« kényelmes heti visszafizetésre jutányos kölcsönöket nyujt.

Fekete szőrű hibátlan 6 éves

ponny ló

azonnal eladó.

Cim megtudhato a kiadóhivatalban.

Gőzfürdő

Pápán

urak részére

reggel 6 órától

pénteken, szombaton és vasárnap

egész nap nyitva.

hölgyek részére

hétfőn

Kádfürdő a hét minden napján használható.

Lang Kálmán

gépraktára Czelldömölkön

Gaver-féle ház.

Nagy választék mindennemü

gazdasági gépekben.

Vetőgépek, ekék,

gazdasági kellékek

minden időben jutányos áron beszerezhetők.

Kitünő gyártmányu

kerékpárok

nagy választékban.

Henger- és gépolaj

állandóan raktáron.

KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A

„SZANITÉC"

TETŰPOR

Legbiztosabb szer a kiütéses tifuszt terjesztő ruhatetvek ellen.

Gyógytárakban, drogériákban már mint kész **táborI csomag** (csak a cimet kell ráirni) **kapható 1 koronáért.** Kérjünk azonban határozottan **„Szanitéc"-port,** nem mint minden jónak, ennek is akadt silány utánzata. Ahol nem volna kapható oda 3 dobozt utánvéttel küld, **Auber gyógytára, Budapest.**

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Mindenki vegye meg.

a Nemzet Háza

időreform emléklapját.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Czelldömölk.